

Femmes (1934. – 1939.), pod čijim će se utjecajem i u drugim zemljama pokrenuti sestrinski časopisi, npr. *The Woman Today* (1936. – 1937.) u SAD-u. Neke od urednica *Žene danas* i *Ženskoga svijeta* u Drugom svjetskom ratu uređuju i glasila Antifašističkoga fronta žena pa će u prvim poslijeratnim godinama ona imati sličnu uređivačku koncepciju i grafičko oblikovanje.

Da bi se ukazalo na kontinuitet u grafičkom oblikovanju i uređivanju te omogućila komparacija s međunarodnim srodnim časopisima, u izložbi autorica obrađuje pet časopisa: *Les Femmes*, *The Woman Today*, *Žena danas*, *Ženski svijet* i *Žena u borbi* (1943. – 1946.).

Časopisi su pokrenuti pod utjecajem međunarodnih organizacija, a realizirani su u vrlo nepovoljnim političkim i financijskim okolnostima. Analizirana historijska građa već svojom likovnom opremom govori o uređivačkom konceptu, zagovaračkoj dimenziji i strategijama s kojima su urednice u uvjetima državne cenzure i neimaštine uspjele kreirati jedne od vizualno najzanimljivijih ženskih časopisa do danas.

Igor Jovanović

11. Dani antifašizma, Opatija, 4. – 6. ožujka 2020.

U organizaciji Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Opatije i Gimnazije Eugena Kumičića, a pod pokroviteljstvom Grada Opatije i Primorsko-goranske županije u Opatiji su u Vili Antonio od 4. do 6. ožujka 2020. održani 11. Dani antifašizma, kojima je radna tema bila „Cijena života“. Dane je antifašizma otvorio gradonačelnik Opatije, a uz njega su na otvaranju sudjelovali i predsjednik UABA-e Opatija Bruno Starčić, utemeljitelji Dana antifašizma u Opatiji Tatjana Matetić i Oleg Mandić te profesorice opatijske Gimnazije Eugena Kumičića Sara Meszaros i Ivana Černeha.

Prvoga je dana, 4. ožujka, u Vili Antonio prikazan dokumentarni film „Selfie“ redatelja Augostina Ferrentea u francusko-talijanskoj koprodukciji iz 2019., koji se opisuje kao gorko-slatka *teen*-razglednica iz srca napuljske mafije. Redatelja je na film potaknuo događaj koji je potresao lokalnu zajednicu, kada su šesnaestogodišnjega Davidea Bifolca karabinjeri ubili tijekom policijske potjere u zloglasnoj napuljskoj četvrti Traiano, zamijenivši ga za opasnoga zločinca. Ne bi li bolje razumio okolnosti toga događaja, reda-

telj se upoznao s nekoliko Davideovih prijatelja te dvojici najboljih, Pietru i Alessandru, dao mobilni telefon i mikrofón s uputom da snimaju vlastiti život kao *selfie*-film. Obojica su napustili školu, jedan radi kao konobar, a drugi je nezaposlen i želi biti frizer. Film ih prati u druženju s prijateljima, u vožnji skuterima, na plaži, u solariju, čak i u WC-u, te zatiče u razmišljanjima o filmu koji snimaju – trebaju li progovarati o beznadu i kriminalnom miljeu u kojem žive ili pak udariti svojim *selfie*-zapisima veseliji ton. Nakon projekcije slijedila je panel-diskusija u kojoj su sudjelovali Ivan Cerovac i Kosta Bojan, a moderatorica je bila Jelena Androidić.

Drugoga su dana održane četiri multidisciplinarne radionice za učenike opatijskih srednjih škola „Kolike su cijene naših života?“ uz mentorstvo profesorica opatijske Gimnazije Eugena Kumičića Ivane Černehe i Sare Meszaros. Radionice su se odvijale u Vili Antonio i Kulturnom domu Zora, a na njima je sudjelovalo 40-ak srednjoškolaca te bivši učenici opatijske gimnazije, sada studenti društveno-humanističkih znanosti na Sveučilištu u Rijeci. Riječ je o radionicama Kritičko mišljenje i obrazovni sustav, Konzumerizam: niska cijena proizvoda = niska cijena života, Digitalna demencija – cijeniti vlastiti um te Analiza troškova i koristi – metoda određivanja cijene života.

Posljednji je dan, 6. ožujka, bio rezerviran za tribinu „Cijena života“. Na njoj su sudjelovali voditeljica Documente – centra za suočavanje s prošlošću Vesna Teršelič te Tatjana Matetić i Oleg Mandić, uz moderatora Nevena Šantića. Najsvečaniji je trenutak bio kada je veleposlanik Ruske Federacije u Republici Hrvatskoj Anvar Azimov Olegu Mandiću dodijelio orden Ruske Federacije za osobite zasluge. Dodijeljena su i druga vrijedna priznanja. Predsjednik Saveza antifašističkih boraca Franjo Habulin je povelje SAB-a za zasluge u unaprjeđenju antifašizma dodijelio Tatjani Matetić, Olegu Mandiću i Nevenu Šantiću. Skupu su se još obratili i Stjepan Mesić, Petar Mamula te Ivo Dujmić i Bruno Starčić.

Na tribini je predstavljena i knjiga *Dani antifašizma u Opatiji: prvih deset godina (2010. – 2019.)*, svojevrsni zbornik sažetaka s predavanja i okruglih stolova održanih na Danima antifašizma u proteklom desetljeću, s fokusom na prepoznavanje klica nekih novih fašizama.